

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Eucharistia quomodo definitur

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

pleta tot mysterijs quot mare guttis. firmamentū stellis. sol arhōmīs. et celum empyreum angelis. z terra arenis. Nono q̄ sacerdos in solēioribus z maioribus ecclesijs in missa h̄z plures ministros. sc̄z dyaconū. subdyaconum. z acolitum. Decimo. quia angeli ibidem existentes huiusmodi officio nō sufficerent nisi in presentia tante maiestatis essent vnus vel duo adiutores seruientes misse. sc̄z scholares vel alij litterati. Et ratio est. q̄a ibi est deus z dominus omnipotens omnium rerum creator. sc̄z celi z terre zc̄. Undecimo q̄ anime in purgatorio purgande ex missa remissionem et veniam p̄sequuntur. Et sacrosancta mater ecclesia superaddit duodecimum. sc̄z q̄ quilibet catholicus z bonus christianus ad minus die dominico tenetur audire vnam integram missam. nisi aliqua singulari necessitate impeditus fuerit. puta infirmitate vel aliquo h̄mōi.

¶ Item posset aliq̄s dubitare. in qua lingua p̄ma p̄secratio corporis xpi fuit celebrata. Respondetur q̄ idioma seu lingua est triplex. sc̄z hebraica. greca. z latina. modo dico q̄ p̄ma p̄secratio fuit celebrata in lingua hebraica. Et ratio huius est. quia christus fuit primus sacerdos. z in cena domini p̄secrauit hoc sacramentū z dedit suis discipulis. z q̄z protūc erat inter iudeos. ideo vtebatur hebraica idiomate. Secūdo d̄z q̄ illa consecratio secūdo celebrata fuit in lingua greca. vt pat̄ Actū sexto capitulo. vbi d̄z. Factus est murmur grecorum aduersus hebreos z altercabant mur̄ tuo. id est litigabant ad inuicem. Tercio d̄z q̄ tertia celebratio fuit facta in lingua latina quando sanctus Petrus fuit electus in apostolum. **¶** autem his tribus linguis solum corpus domini iesu christi conficitur. pat̄et ex titulo crucis qui erat scriptus tribus idiomatibus. sc̄z hebraice. grece et latine. videlicet Iesus nazarenus rex iudeorum.

¶ Item notādum est. q̄ in hoc sacramento eucharistie quod in missa celebratur ex virtute verborum que a sacerdote proferuntur est verum corpus xpi. quia verba p̄secrationis faciunt mentōnem de christo z sanguine eius. sed sanguis est ibi ex quadam p̄comitātia necessarius. q̄z corp⁹ viuū et animatū nō est sine sanguine. Et nullo modo p̄cedendū est q̄ in hostia p̄secrata nō sit verus sanguis christi. q̄z al̄s animatum corpus stare sine sanguine quod est impossibile de animato rōnali. Unde d̄t sacra scriptura. Anima eius in sanguine suo. Item ibi est anima christi ex quadam concomitātia. quia impossibile est corpus xpi perfici nisi sit dispositum z organizatū. quia sine anima nullum corpus viuere potest. Item ibi ē deitas ex quadam concomitātia. quia vnitare remota corpus z deitas sunt disparata entia. **¶** aut̄ ista om̄ia ibi sunt manifeste probat beatus Joānes caplo. vi. sic dicens. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. In q̄bus verbis om̄ia ea que dicta sunt t̄gantur. Nā p̄mum t̄gitur cum d̄z (ego sum panis viuus) z sic etiam corpus christi est ibi z anima cum sanguine. nam anima viuificat corpus mediante sanguine. Item p̄ hoc q̄ d̄z (qui de celo descendi) t̄gitur ip̄a deitas christi circumdata humanitate. **¶** Item eucharistia definitur sic. Eucharistia est sensibilis species panis z vini post p̄secratōem facta a sacerdote sub certa z debita forma verborū prolata cum intentōne debita p̄ficiendi. z institutōne diuina. significans v̄t̄at̄ corpus z sanguine b̄dictum sub illis sp̄ibus reali p̄nerē

Sūmula Raymundi

In p̄dicta descriptōe quattuor p̄currunt que habent hoc sacramentum integrare. Prīmū est causa materialis. q̄ per panem z vinū materia hui⁹ sacramenti datur intelligi. z vnū istorum non sufficit p̄ se in missē celebratiōe. sed ambo simul p̄currūt. Causa efficiēs est duplex. sc̄z p̄ncipalis et instrumentalis. P̄ncipalis est deus gloriosus. Instrumentalis vero est q̄libet sacerdos rite z debite ordinatus. Causa formalis in debita placōne orōnis p̄sistit. Causa aut̄ finalis est intentio p̄secrantis.

¶ Ultimo est notandū de quibusdam casib⁹. Prīm⁹ est. vtz in hostia p̄secrata sit aliud q̄ cernit. z aliud q̄ credit. Ad hoc respondet q̄ veruz corpus xp̄i nō videtur. sed sola species panis videt̄. Et ratio est. quia si nō tunc nō deciperentur quinq̄ sensus circa illud sacramentū q̄ est falsum. et ergo d̄c teatus Gregorius. aliud est q̄ cernit. z aliud est q̄ creditur.

¶ Sed dices circa casum. que est rō q̄ nō videmus verum corp⁹ xp̄i. Ibi respondet q̄ nullū corpus videtur nisi q̄ h̄z accidentia sibi inherētia z nisi sit coloratū. vt patz de pariete. sed color albus in hostia nō ē corp⁹ xp̄i nec inest ei. sed accidentia stant ibi sine subiecto. pro tanto corp⁹ xp̄i nō videtur neq̄ sanguis. **¶** Secundus casus. an isti homines dicentes se vidisse corpus xp̄i in manibus sacerdotis errant vel male loquātur. Respondetur q̄ nō errant. q̄ nullus errat cui⁹ verba in sacra scriptura verificantur. s̄z ea que habentur de visione corporis xp̄i sunt in sacra scriptura verificata. ergo sunt vera. Vnoq̄ p̄z in Genesi z Apocal. vbi d̄c q̄ homines multotiens viderūt angelos nō inquantū sp̄s. sed inquantū assumpserūt corpus aereū in hoc representauerūt deū. ergo dixerunt vidimus deū. z sacra scriptura in hoc nō errat. Tunc soluendo istū casum d̄c. q̄ sicut hoies dixerūt se vidisse angelos z non errauerūt. sic z nos corpus xp̄i videmus z nō erramus. sed tñ videre capis ibi valde improprie. quia nihil pp̄rie videt̄ nisi coloratū seu color vt patz sc̄do de anima. modo corp⁹ xp̄i nō est coloratum. **¶** Tercius casus est. vtz aliqua pars sanguinis xp̄i qui effusus fuit remansit in terra. Sic respondent aliqui doctores sacre scripture q̄ nō. q̄ xp̄i iesus in resurrectōe totū sanguinē assumpsit que p̄us in amara passione dimisit. sed xp̄i iesus in sua passione totū sanguinē effudit. ergo in sua resurrectōe totū sanguinē resumpsit. Alij aut̄ doctores dicunt q̄ sanguis effusus de venerabili corpore xp̄i fuit calidus et p̄pter p̄ditōem caloris remāsit aliqua humiditas in terra. vt manifeste ostenditur in peplo virginis marie. cum sub cruce steterat sanguis filij totū ei amictū alt̄ i eius irrigauit z rubricauit. Hoc idē aliter p̄bat sic. omne corruptibile plus indiget de sanguine q̄ incorruptibile. s̄z xp̄s ante passionem erat corruptibilis. z post resurrectōem suā incorruptibilis. ergo ante passionē plus indiguit de sanguine. q̄ p̄ nutrimentū sanguinis corp⁹ auḡmentat. sed imortale nō indiget de tali nutrimento. ergo non est necesse q̄ xp̄s reassumpsisset totū sanguinē que pro nobis effudit. **¶** Quart⁹ casus. ponat̄ q̄ aliqd remansit de sanguine corporis xp̄i post suam resurrectōem h̄c in terra vt cernitur manifeste in peplo beate Marie virginis. Tunc dubitatur. vtrum talis sanguis qui fluxerat de corpore xp̄i in ara crucis debeat haberi in tali z tāta reuerentia sicut iste sanguis qui a sacerdote in calice consecratur Respondetur q̄ nō. q̄ ponatur in casu q̄ tot⁹